

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
Оцінювання та забезпечення якості дошкільної освіти
(назва дисципліни)
підготовки бакалавра
(назва освітнього рівня)
Спеціальності 012 Дошкільна освіта
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійної програми Дошкільна освіта

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Оцінювання та забезпечення якості дошкільної освіти» підготовки бакалавра спеціальності 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми Дошкільна освіта

Розробник: Дурманенко Оксана Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 6 від 27. 01. 2021р.

Завідувач кафедри:

(проф. Семенов О.С.)

©Дурманенко О.Л., 2021 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна / заочна форма навчання	галузі знань 01 Освіта/педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми Дошкільна освіта бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів _90_ / _3_		Рік навчання 1
		Семестр 2- ий __
		Лекції - 20 год.
		Практичні (семінарські) - 14 год.
ІНДЗ: є /		Самостійна робота 50 год.
		Консультації - 6 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання - українська		

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові – Дурманенко Оксана Леонідівна

Науковий ступінь – кандидат педагогічних наук

Вчене звання – доцент

Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

Посада - доцент

Контактна інформація 0951541442, ksu.sagan@gmail.com

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Оцінювання та забезпечення якості дошкільної освіти» належить до циклу дисциплін загальної підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми Дошкільна освіта, вивчається в другому семестрі, формою контролю є залік. На вивчення навчальної дисципліни відведено 3 кредити (90 годин), у тому числі: 20 годин лекційних, 14 год. практичних, 6 год. консультації та 50 год. самостійної роботи.

Змістом навчальної дисципліни є узагальнене сучасне розуміння змісту оцінювання як складової моніторингу в контексті забезпечення якості дошкільної освіти.

Основні аспекти вивчення: моніторинг, педагогічний моніторинг, вимоги до моніторингу як засобу оптимізації освітнього процесу в сучасному закладі дошкільної освіти, оцінювання як компонент моніторингу, особливості оцінювання якості дошкільної освіти, інструментарій

оцінювання, аналіз результатів оцінювання, їх коригування та забезпечення якості дошкільної освіти.

Основними методами роботи під час вивчення дисципліни є: проблемна лекція, розв'язання ситуацій, робота в малих групах, підготовка і захист індивідуальних науково-дослідницьких завдань, анкетування, тестування й аналіз його результатів, розробка програми оцінювання якості дошкільної освіти тощо.

2. *Постреквізити* – одержані знання будуть необхідні для вивчення навчальних дисциплін: «Інформаційні технології в дошкільній освіті»; «Основи науково-педагогічних досліджень».

3. *Мета і завдання навчальної дисципліни.*

Мета навчальної дисципліни: усвідомлене засвоєння студентами цілісної системи знань з теорії оцінювання як компонента моніторингу якості дошкільної освіти; формування готовності майбутніх вихователів до професійної діяльності в контексті об'єктивного оцінювання, аналізу його результатів та забезпечення якості дошкільної освіти.

Завдання дисципліни: мотивувати студентів до ґрунтовного оволодіння знаннями та вміннями реалізувати оцінювання як компонент моніторингу й аналізувати його результати для забезпечення якості дошкільної освіти; розробити алгоритм проведення оцінювання якості дошкільної освіти; дослідити за допомогою оцінювання один із аспектів освітнього процесу в ЗДО і презентувати дане дослідження.

4. *Результати навчання (компетентності).*

Навчальна дисципліна спрямована на формування інтегральної, загальної - здатності оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт і фахових *компетентностей*: здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці; здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками; здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

5. *Структура навчальної дисципліни.*

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ ичні.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи оцінювання та забезпечення якості дошкільної освіти						
Тема 1. Якість дошкільної освіти: сучасна ситуація та погляд у перспективу	8	2	2	4		
Тема 2. Педагогічний	15	4	2	8	1	

моніторинг: сутність, структура, функції						
Тема 3. Оцінювання якості дошкільної освіти	15	4	2	8	1	
Разом за модулем 1	38	10	6	20	2	30+12=42
Змістовий модуль 2. Методичні аспекти організації оцінювання якості дошкільної освіти						
Тема 4. Інструментарій оцінювання якості дошкільної освіти. Алгоритм проведення оцінювання.	28	6	4	16	2	
Тема 5. Програма оцінювання якості дошкільної освіти. Аналіз результатів. Напрями забезпечення якості дошкільної освіти.	24	4	4	14	2	
Разом за модулем 2	52	10	8	30	4	30+16+12=58
Види підсумкових робіт:						Бал
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2)						30+30=60
ІНДЗ – презентація результатів (авторська програма оцінювання якості дошкільної освіти, її реалізація та аналіз)						12
Інше (вказати) – ДС, Т, А, РЗ, РМГ, РПО (на практичних заняттях); участь у вебінарах, конференціях, круглих столах тощо						7x4=28
Всього годин / Балів	90	20	14	50	6	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, А – анкетування, РЗ – розв’язування задач, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, РПО – розробка програми оцінювання якості дошкільної освіти.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Якість дошкільної освіти: сучасна ситуація та погляд у перспективу – 8 год.

1. Поняття якості дошкільної освіти. Критерії оцінки результатів дошкільної освіти.
2. Науково-методичний супровід дошкільної освіти як фактор підвищення її якості.
3. Якість освітніх послуг як компонент іміджу закладу дошкільної освіти
4. Вибрати, систематизувати й проаналізувати основні поняття теми.
5. Зробити понятійний словник.

Тема 2. Педагогічний моніторинг: сутність, структура, функції. – 15 год.

1. Характерні ознаки педагогічного моніторингу.
2. Структурні компоненти педагогічного моніторингу.
3. Функції педагогічного моніторингу.
4. Моніторинг якості дошкільної освіти як педагогічний моніторинг
5. Узагальнити теоретичний матеріал через схеми та таблиці.

Тема 3. Оцінювання якості дошкільної освіти – 15 год.

1. Нормативно-правове забезпечення моніторингової діяльності (аналіз нормативних документів).
2. Підходи до діагностики якості освітнього процесу.
3. Компетентність суб'єктів оцінювання якості дошкільної освіти.
4. Предмет та об'єкт оцінювання освітнього процесу в ЗДО.
5. Моделювання процесу оцінювання якості дошкільної освіти.

Змістовий модуль 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 4. Інструментарій оцінювання якості дошкільної освіти. Алгоритм проведення оцінювання. – 28 год.

1. Проаналізувати вимоги до оцінювання освітнього процесу ЗДО.
2. Методи оцінки якості організації освітнього процесу ЗДО.
3. Дібрати й обґрунтувати методики для діагностування того чи іншого аспекту в організації освітнього процесу ЗДО.
4. Розробити схеми діагностування різних аспектів діяльності ЗДО: діяльність вихователів; готовність майбутніх вихователів; діагностування готовності дітей до школи; рівень взаємодії ЗДО та батьків; маркетингова діяльність ЗДО тощо.
5. Розробити алгоритм проведення оцінювання за одним із обраних аспектів (аргументувати свій вибір).

Тема 5. Програма оцінювання якості дошкільної освіти. Аналіз результатів. Напрями забезпечення якості дошкільної освіти.– 24 год.

1. Розробити програму оцінювання якості дошкільної освіти.
2. Провести діагностування за розробленою програмою й методикою.
3. Підготувати й оформити звіт за результатами проведеного дослідження.
4. Розробити корегувальну програму в разі необхідності (обґрунтувати її) з окресленням основних напрямів забезпечення якості дошкільної освіти.

IV. Політика оцінювання

Студент зобов'язаний оволодіти системою знань і умінь з оцінювання якості дошкільної освіти (як компонента її моніторингу). З цією метою

кожен студент має виконати всі передбачені силабусом форми робіт, здати або перездати теми пропущених занять.

Обов'язковими є:

1) презентація розробленої й апробованої авторської програми оцінювання якості дошкільної освіти (за вибором студента одного із аспектів освітнього процесу в ЗДО) (максимально 12 балів);

2) здача завдання по темі, передбаченій силабусом і винесеній на практичне заняття (7 практичних занять, кожне завдання оцінюється максимум 4 балами) і передбачає не лише володіння теоретичними знаннями з теорії оцінювання якості дошкільної освіти, але й практичними вміннями, як-от: складання анкети, проведення психодіагностики, спостереження, бесіди, інтерв'ю, аналіз документів тощо;

3) написання МКР (їх 2, після вивчення двох змістових модулів), кожна з яких оцінюється 30 балами.

4) додаткові бали (до 5 балів) студент отримує за участь у вебінарах, конференціях, круглих столах з подачею сертифікатів і презентацією цікавих пізнавальних матеріалів на практичних заняттях.

V. Підсумковий контроль (залік)

1. Поняття моніторингу, його структура та функції.
2. Поняття педагогічного моніторингу.
4. Види педагогічного моніторингу.
5. Оцінювання як компонент моніторингу.
6. Етапи оцінювання; їх аналіз.
8. Суб'єкти й об'єкти оцінювання.
9. Вимоги до оцінювання якості дошкільної освіти.
10. Критерії оцінювання якості дошкільної освіти.
11. Поняття валідності, репрезентативності, правильності, сталості результатів дослідження.
12. Класифікація емпіричних досліджень.
13. Різновиди кількісних методів збирання педагогічної інформації (опитувальні техніки, аналіз документальних джерел, спостереження, експеримент).
14. Основні методи збирання даних під час якісних досліджень (глибинні інтерв'ю, фокус-групи).
15. Роль програми в організації й проведенні оцінювання якості дошкільної освіти.

16. Вибір, формулювання й обґрунтування проблеми оцінювання.
17. Визначення мети і завдань дослідження.
18. Об'єкт і предмет оцінювання.
19. Уточнення й інтерпретація основних понять.
20. Специфіка анкетного опитування. Різновиди опитувань.
21. Особливості анкетування й інтерв'ю.
22. Телефонні, поштові, пресові, експертні опитування: переваги, вади, сфери застосування.
23. Критерії вибору адекватної опитувальної техніки збирання інформації.
24. Вимоги до розроблення анкети. Різновиди конструкції запитань та інтерпретація відповіді.
25. Традиційний (якісний) і формалізований (кількісний) методи вивчення документів: сфери застосування, переваги та вади.
26. Контент-аналіз документів.
27. Особливості спостереження як методу отримання первинної інформації. Види спостереження.
28. Поняття терміна "тест". Надійність тестових технік.
29. Соціометричний метод як спосіб вимірювання й аналізу міжособистісних стосунків у малій соціальній групі: його можливості й обмеження.
30. Поняття репрезентативності та похибки вибірки. Систематичні й випадкові похибки репрезентативності. Зв'язок між обсягом і похибкою вибірки.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси *(рекомендована література (основна, додаткова, Інтернет-ресурси) та інші джерела).*
Основна

1. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція : Міністерство освіти і науки України, Наказ № 33 від 12.01.2021 р. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti-derzhavnogo-standartu-doshkilnoyi-osviti-nova-redakciya>
2. Байназарова О. О. Моніторинг та оцінювання якості освіти : метод. посіб. / О. О. Байназарова, В. В. Ракчєєва. - Харків, 2009. – 58 с.
3. Бодненко Д.М. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник. / Д.М. Бодненко, О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур - К : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.
4. Єрмола А.М. Технологія моніторингу якості освіти : навч.-метод. посібник / А.М. Єрмола. – К. : Курсор, 2008. – С. 45-95.
5. Крутій К. Л. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в дошкільному навчальному закладі: Монографія. – Запоріжжя: ТОВ “ЛПС” ЛТД, 2006. – 172 с.
6. Крутій К. Методологічні аспекти моніторингу дошкільної освіти / К. Крутій // Вісник СевНТУ. Вип. 105: Педагогіка: зб. наук. пр. – Севастополь: Вид-во СевНТУ, 2010. – С. 23-26. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sevntu.com.ua/jspui/bitstream/123456789/2277/1/105-05.pdf> Контроль та аналіз діяльності дошкільного закладу. Керівникам і методистам / Г. Ю. Кравченко, Н. Ф. Кугуєнко.- Х. : Вид-во «Ранок», 2015. – 272 с.
7. Лукіна Т. Моніторинг якості освіти : теорія і практика / Т. Лукіна. – К. : Вид. дім «Шк. світ» : Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.
8. Лукіна Т.О. Загальні принципи та організаційні засади моніторингу як засобу управління якістю освіти на різних рівнях // Педагогіка і психологія: Вісник АПН України. – 2007. – №2. – С. 52-40.
9. Моніторинг якості освіти: принципи, форми, вимоги, (довідник посібник). – Хмельницький: ХОІППО. – 2013. – 61 с.
10. Нечипоренко В. Організація моніторингу освітнього процесу / В. Нечипоренко // Директор школи. – 2008. - № 13-14 (Спецвипуск).
11. Фроленкова Н. О. Якість дошкільної освіти в Україні: феномен поняття. Молодий вчений. 2015. № 2 (17). С. 116–118.
12. Янко О. В. Організаційно-педагогічні умови управління якістю роботи сучасного дошкільного навчального закладу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.06 «Теорія і методика управління освітою». Луганськ, 2009. – 22 с.

Додаткова

1. Бобак Н.В., Мартинюк О.В., Марочко Н.М. Моніторинг якості освіти: міжнародний досвід // Педагогічний пошук. – 2010. – №1 (65). – С. 5-11.

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., доповн. та CD) / Уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.
3. Дурманенко О. Л. Моніторинг організації виховної роботи в університеті : дослід.-експер. прогн. – Луцьк : Вежа-Друк, 2011. – 84 с.
4. Євтух М. Б., Волощук І. С. Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства / М. Б. Євтух, І. С. Волощук // Педагогіка і психологія. – 2008. – № 1. – С. 71–78.
5. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика. – М.: Педагогика, 1991.
6. Кузьмінський А.І., Єфименко В.І. Тест навчальних досягнень особистості як засіб педагогічного вимірювання: Навчальний посібник для викладачів ВНЗ, вчителів ЗОШ. – Черкаси: Видавничий відділ Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2002. – 64 с. (Електронний ресурс)
7. Кулакова Т. Б. Профессиограма как важный компонент диагностики будущих учителей. // Развитие личности в поликультурном образовательном пространстве. Зб. матеріалів Міжнародного конгресу – IV Слов'янські педагогічні читання. – Черкаси: Вид-во ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2005. – 338 с.
8. Локшина О.І. Міжнародні порівняльні дослідження якості знань учнів як інструмент діагностики якості освітніх систем // Педагогіка і психологія: Вісник АПН України. – 2007. – №2. – С. 60-70.
9. Локшина О.І. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи: Посібник / За ред. О.І. Локшиної. – К.: К.І.С., 2004. – 127 с.
10. Майоров А.Н. Теория и практика создания тестов для системы образования. (Как выбирать, создавать и использовать тесты для целей образования). – М., «Интеллект-центр», 2002. – 296 с.
11. Михайлычев Е.А. Дидактическая тестология. М.: Народное образование, 2001. – 432 с.
12. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: Рекомендації з освітньої політики / під заг. ред. О.І. Локшиної. К.: «К.І.С.», 2004. – 160с.
13. Моніторинг стандартів освіти / За ред. Альберта Тайджмана і Т. Невілла Послтвейта. – Львів : Літопис, 2003. – 328 с.
14. Моніторинг стану здоров'я дошкільників / упоряд. Л. А. Швайка. – Х. : Вид. група «Основа», 2014. - 192 с.

Інформаційні ресурси

Електронна бібліотека підручників: <http://studentam.kiev.ua/>

Електронні бібліотеки: <http://dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries/>

Європейські стандарти та рекомендації щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу :

<http://www.enqa.eu>

Дослідження TIMSS в Україні. – <http://sites.google.com/site/ukrtimss/>